

PRILOGA 1: MEDNARODNI OKOLJSKI DNEVI

DATUM	NAZIV	
21.marec	Mednarodni dan gozdov	<p>Slovenija je s skoraj 58 % gozdnatostjo med najbolj gozdnatimi državami v Evropi. Za Finsko in Švedsko je tretja najbolj gozdnata dežela v Evropi. Že več kot 130 let pa površina gozdov v Sloveniji vztrajno narašča predvsem zaradi opuščanja kmetijstva v težje dostopnih predelih. Brez človekovega vpliva bi gozd poraščal najmanj 93% površine Slovenije. Slovenci smo na svoj gozd lahko zelo ponosni. S sonaravnim in večnamenskim gospodarjenjem, usklajenim z načeli varstva narave, ki omogoča trajno in optimalno rast gozdov in uporabo njegovih funkcij, smo gospodarili že od druge polovice 19. stoletja. V času, ko se vse bolj zavedamo pomena trajnostne rabe naravnih virov, si je Slovenija tako pridobila ugled v Evropi in po vsem svetu. Mnoge rastlinske in živalske vrste, na primer velike zveri (volk, medved, ris), ki so drugod po Evropi na robu obstoja, saj za življenje potrebujejo velike sklenjene površine gozda, najdejo v slovenskih gozdovih »poslednje zatočišče«. S trajnostnim sonaravnim in večnamenskim gospodarjenjem z gozdom smo uspeli naš prostor ohraniti v stanju, ki je zelo podoben naravnemu. Strokovne podlage za sonaravno gospodarjenje z gozdovi pripravlja Zavod za gozdove Slovenije.</p>
22.marec	Svetovni dan voda	<p>Svetovni dan voda je Generalna skupščina Združenih narodov razglasila v Riu de Janeiru leta 1992. Več kot 70% našega planeta prekrivajo vode. Kljub temu, da je voda vir našega življenja, se ljudje ne zavedamo njenega pomena. Vse premalo pozornosti posvečamo skrbi za ohranjanje voda. Dan voda je namenjen prav opozarjanju, da je voda vir našega življenja in naša skrb mora biti posvečena ohranjanju vseh njenih oblik.</p>
22.april	Svetovni dan Zemlje	<p>Nekdanji ameriški senator Gaylord Nelson si je prizadeval, da bi okoljski problemi prišli na dnevni red ameriške politike. Prvi začetki segajo v leto 1963, ko je Nelson organiziral predsedniško turnejo, na kateri naj bi opozorili na probleme v okolju. Vendar je ustrezen odmev v javnosti dosegel šele prvi Dan Zemlje 22. aprila leta 1970, ko je na prireditvah, posvečenih dnevu Zemlje v Ameriki, sodelovalo okoli 20 milijonov ljudi. Dan Zemlje po letu 1970 obeležujejo vsako leto, število sodelujočih posameznikov, organizacij in držav pa narašča.</p>
22.maj	Dan biotske raznovrstnosti	<p>Program ZN za okolje je 22. maj razglasil za mednarodni dan biotske raznovrstnosti v spomin na začetek veljavnosti konvencije o biološki raznovrstnosti po 30. ratifikaciji leta 1993 (KOP, Rio de Janeiro, 1992). Do sedaj jo je podpisalo že 193 držav, med njimi tudi Slovenija.</p> <p>Slovenija, ki dan biotske raznovrstnosti obeležuje od leta 1996, sodi po biotski raznovrstnosti in krajinski raznolikosti v sam svetovni vrh. Pripada ji manj kot 0,004 odstotka celotne zemeljske površine, a hkrati več kot odstotek vseh znanih živečih vrst na Zemlji in več kot dva odstotka celinskih vrst. Po svoji biotski raznovrstnosti je tako ena izmed izstopajočih članic EU.</p> <p>EU je v zadnjih letih sprejela več pomembnih dokumentov, med njimi deklaracijo za zmanjšanje upadanja biotske raznovrstnosti v Evropi do leta 2010.</p> <p>V zadnjih 20 letih se je površina zavarovanih območij povečala za trikrat in skupno obsega že 12 % našega planeta. Pri tem je treba omeniti, da je zavarovan manj kot odstotek svetovnih morij. V EU-ju je zavarovanih</p>

		42.000 območij, ki pokrivajo 15 % ozemlja. Slovenija ima zavarovanega 11 % ozemlja, evropsko omrežje varovanih območij Natura 2000 pa obsega več kot tretjino Slovenije.
5.junij	Svetovni dan okolja	Prvi svetovni dan varstva okolja je razglasila Generalna skupščina OZN 15. decembra 1972 ob ustanovitvi programa UNEP v spomin na Stockholmsko konferenco o okolju, ki je bila mejnik v politični zgodovini varstva okolja. Na ta dan Združeni narodi opozarjajo na problematiko okolja in spodbujajo politično dejavnost z različnimi dogodki v več kot 100 državah. Od leta 1987 UNEP podeljuje na ta dan priznanja (Global 500 Roll of Honour for Environmental Achievement) posameznikom in organizacijam, ki so bili uspešni na področju varstva okolja. Vodilnim posameznikom, ki so prispevali h krepitvi zavesti o okoljskih problemih, podeljuje UNEP nagrado Sasakawa (Sasakawa Environment Prize).
16. – 22. september	Evropski teden mobilnosti	Cilj kampanje je spodbujanje evropskih mestnih administracij, da začnejo s spodbujanjem trajnostnih ukrepov na področju aktivne mobilnosti ter da spodbudijo prebivalce, da začnejo razmišljati o novih možnostih potovanj, ki predstavljajo alternativo vožnjam z osebnim vozilom. Evropski teden mobilnosti je odlična priložnost predstavljanja trajnostnih načinov potovanj kakor tudi izzivov s katerimi se mesta soočajo na področju spreminjanja vedenjskih vzorcev vseh prebivalcev. Pripomore k ustvarjanju napredka pri vzpostavljanju novih trajnostnih strategij za Evropo. Evropski teden mobilnosti že od leta 2002 vpliva na vprašanja mobilnosti in mestnega urbanega prevoza, kakor tudi na izboljšanje zdravja in kakovosti življenja v mestih. Kampanja prebivalcem daje možnosti, da sami raziščejo kakšna je dejanska vloga mestnih ulic in da najdejo konkretne rešitve, s katerimi bo možno odpraviti oziroma omejiti glavne mestne težave, kot so onesnaženost zraka, ipd. Lokalne mestne oblasti omenjeni teden izkoristijo, da preizkusijo nove trajnostne ukrepe na področju mobilnosti in da prejmejo koristne povratne informacije s strani prebivalcev. Ključnega pomena je, da se tednu pridružijo tudi lokalne interesne skupine, da poizkusijo skupaj najti nove inovativne rešitve kako zaveziti uporabo osebnih vozil, kako zmanjšati emisije toplogrednih plinov in prašnih delcev ter da preizkusijo nove tehnologije in načrtovalske ukrepe.
6. oktober	Svetovni dan habitatov	Združeni narodi so že leta 1985 vsak prvi ponedeljek v oktobru razglasili za Svetovni dan habitata, in sicer z željo ozavestiti ljudi o pomenu in soodgovornosti vseh za ohranjanje človekovega življenjskega prostora ter kot opomin človeštvu, da je naše življenje odvisno od ostalih življenjskih okolij v katerem sobivamo z drugimi bitji.
Prvi vikend v oktobru	Evropski dan opazovanja ptic	Evropski dan opazovanja ptic je dogodek, katerega namen je seznaniti ljudi s pticami, njihovo ogroženostjo in načini varstva. Ptice selivke ne poznajo meja, zato se moramo za njihovo ohranitev prizadevati v vseh državah. Poleg gnezdišč in prezimovališč so za preživetje teh vrst nujno potrebna tudi vmesna postajališča, kjer se lahko nahranijo in odpočijejo. Danes, ko je že skoraj vsak košček Evrope pozidan in obdelan, je vedno manj krajev, kjer se ptice na selitvi še lahko ustavijo. Omrežje mednarodno pomembnih območij za ptice (ti. IBA) je bilo vzpostavljeno tudi z namenom, da se zaščitijo pomembne postaje na selitveni poti in tako pomaga ohraniti številne vrste ptic. To omrežje danes deluje v več kot 120 državah po svetu, tudi v Sloveniji.

4. oktober	Svetovni dan varstva živali	Četrty oktober ljubitelji živali in člani različnih organizacij po vsem svetu s številnimi prireditvami obeležujejo svetovni dan živali. Ta je v zadnjih letih prerasel tudi v svetovni teden živali, ki poteka pod okriljem Svetovnega združenja za zaščito živali (World Society for the Protection of Animals - WSPA) od 4. do 10. oktobra
6. – 12. oktober	Teden otroka	Teden otroka je program Zveze prijateljev mladine Slovenije. Temelji na obeleževanju Svetovnega dneva otroka, ki ga je leta 1956 priznala Generalna skupščina Združenih narodov, Mednarodna zveza za varstvo otrok (I.V.C.W.) in Mednarodni fond za pomoč otrokom Unicef pa sta od leta 1957 skrbela za obeleževanje tega dne. (vir: Glasilo ZPMS 1967, 1969, 1973. Danes je Teden otroka projekt ZPMS, ki se začne vsak prvi ponedeljek v mesecu oktobru in traja 7 dni. V Tednu otroka se organizirajo različni prostočasni in razvedrilni programi za otroke v vseh večjih krajih po Sloveniji, v javnost pa se preko medijev posredujejo sporočila otrok, ki jih pripravi ZPMS na podlagi sklepov Nacionalnega otroškega parlamenta in povzetkov ugotovitev iz Analize klicev na TOM telefon otrok in mladostnikov.
21. - 29. november	Evropski teden zmanjševanja odpadkov	<p>V tem tednu države članice EU izpostavljajo načela nove okvirne evropske direktive o ravnanju z odpadki, v kateri sta bistveni dve načeli: preprečevanje nastajanja odpadkov ter gledanje na odpadke kot na surovine, ki jih je mogoče ponovno uporabiti.</p> <p>Danes na ravnanje z odpadki v Evropi vplivajo številni predpisi, zlasti Okvirna direktiva o odpadkih (2008/98/ES), ki spodbuja države članice EU, da pri razvijanju svojih nacionalnih politik uveljavljajo hierarhijo ravnanja z odpadki, po kateri je na prvem mestu preprečevanje nastajanja odpadkov.</p> <p>Preprečevanje nastajanja odpadkov lahko opredelimo kot paleto ukrepov in dejavnosti, s katerimi se zmanjša:</p> <ul style="list-style-type: none"> • količino proizvedenih odpadkov, • škodljive učinke nastanka in obdelave odpadkov na okolje in človekovo zdravje, • vsebnost škodljivih snovi v materialih in izdelkih <p>še preden neka snov, material ali izdelek postane odpadek.</p> <p>Evropski teden zmanjševanja odpadkov je pomemben predvsem za to, da prebivalce EU opozarjamo na to, da bi se dalo zmanjšati količino odpadkov s preprostimi ukrepi, ki jih lahko izvajamo v vsakdanjem življenju.</p>
18. december	Dan naravoslovcev	Dan naravoslovcev praznujemo od leta 1976 dalje. Usmerjenost k naravi je trend v sodobnem svetu. Toda naravo bi morali najprej poznati, šele potem bi lahko začeli razmišljati o tem, kako jo lahko izkoriščamo. Naravoslovci so tisti, katerih prvotni cilj je spoznavati naravo in življenje v njej. Šele ko naravo spoznamo, vidimo, kaj nam daje.